

ЯРОМИР ТОМЕЧЕК ВЪЛЧИ ТРОФЕИ

Превод от чешки: Мая Якимова, 1979

chitanka.info

Марко нямаше неприятели, дори обратното, хората го уважаваха като добър мелничар и сговорчив човек. Разбираше се и с лесничея, макар интересите им неведнъж да се бяха кръстосвали. Ако все пак някой му тровеше живота, това бе младият Бисаха. Мелничарят му викаше Мишо, защото оня самохвалко не понасяше в този вид кръщелното си име. Работата бе там, че в село живееше и лудият Мишо Лайкун, и щом се кажеше Мишо, всеки се сещаше за това божие създание. Ала той самият, ако някой го запиташе как се казва, ставаше сериозен и отговаряше: Лайкун Михаил. Когато на църква Бисаха промърмореше под носа нещо за поздрав, мелничарят казваше: „Здрасти, Мишо!“ „Не съм никакъв Мишо“ — възразяваше той. „Е, извинявай — веднага се оправяше Марко, — зная аз, ти си Михаил“, което бе равносилно на бодване с нож. И всеки път момъкът кипваше.

За тези обтегнати отношения имаше, разбира се, и причина — иначе двамата бяха дори роднини, макар и твърде далечни. Отначало мелничарят се ядосваше на безграничната предприемчивост на младежа. Това си качество Бисаха придоби по време на военната си служба, когато се издигна, че стана чак подофицер. Израснал в крайна мизерия, за разлика от другите момчета той обичаше да ходи на училище и учението му вървеше. Знаеше доста неща и се залавяше за всякаква работа — при добитъка, в гората, по-късно пък помагаше на салджиите да свличат дървени трупи по течението на реката. Стопаните в село не бяха божи кравички — горите ги бяха направили твърди като камък, твърди към себе си и към другите. С никого не си поплюваха и хлапакът не успя да се наложи при тях. Накрая му помогна военната служба — прояви се той там, честолубието му го издигна. Върна се в село със самочувствие на генерал. Слаб и хубав, той се харесваше не само на момите, но и на всички в цялата околност. Увисна на врата му една млада вдовица, имотна, сестра на кмета. Мъжът ѝ издъхнал наскоро след сватбата, премазан от едно дърво. И тя постигна своето въпреки несъгласието на брат си. Взеха се и заживяха в къщата, наследство от родителите ѝ. Новият дом на кмета бе в съседство — беше го построил върху част от имота. Натрапникът никак не му се нравеше, нито пък на останалите стопани, но Бисаха им бе взел страха. Не мина много и вече го смятаха свой, разбраха, че той е като тях. А това беше самата истина. Бисаха търгуваше с Можко като стар търговец, занимаваше се с разни сделки по-добре, отколкото стара

циганка, можеше да купи и продаде добитък винаги с печалба, биваше го от греди да построи еднакво добре както сал, така и колиба; сечеше дърва, спущаше ги надолу по реката, тайно се занимаваше с браконьерство; бе убил най-големия глиган и хванал най-дългата съомга, издържаше като кираджийски кон без хляб и вода, а мелничарят подозираше, че той може на човек пред очите и носа да открадне.

Отначало Марко се отнасяше с равнодушие към него, срещаха се тук-там — в мелницата, на църквата, в кръчмата. След това, когато се търсеше пазач на гората край село, Марко искаше да заеме тая длъжност, — не че беше против мелничарството, но от всичко най-силно обичаше гората, волността. Затова се унижи и отиде при лесничея да моли за ходатайство. После разбра, че е сторил добре, тъй като лесничеят го беше препоръчал на селското ръководство. Въпреки всичко пазач стана Бисаха, защото за него поръчителстваха роднините му и почти всички стопани в селото.

Ах, откъде се взе тоя подлец! Заплатата не бе голяма, но тези възможности... Макар Марко да не беше и помислял за тях, оня мошеник веднага ги беше подушил. Марко му намери униформа, с която не би се срамувал и пред важни гости. Обличаше я само в празник, а иначе ходеше съвсем простичко, с нахлупена на главата тиролска шапка. При поздрав я сваляше и при всякакъв случай вадеше молив и бележник.

Само веднъж да ми падне! Марко би дал за това половината си имот. За разлика от Бисаха той бе в неизгодно положение — числеше се към старата генерация, придържаше се към добрите маниери, не обичаше новостите, изобретенията, машините, различните там радиоапарати и какво ли не още, а пък заекването му тежеше като воденичен камък. От всичко се ядосваше и гневеше: ще си разчистим ние сметките с тебе, само веднъж да те пипна в измама или кражба! Нощем сънят бягаше от очите му. Колкото пъти и да се срещнеха, той винаги обръщаше глава настрани да не вижда лицето му и изписаните там присмех или подигравка — сигурно не би се сдържал и пръв би се нахвърлил отгоре му.

Бисаха и кметът имаха общ имот, но между тях се таеше тиха вражда, главно заради парите, тъй като кметът още не беше изплатил зестрата на сестра си, въпреки че имаше вложени пари. Овцете си

държаха заедно в дървената пристройка на Бисаховата половина. И тъкмо тяхната кошара нападнаха вълци и задигнаха една овца. Не че кметът нямаше куче, имаше, ама то надуваше само скитниците и хлапетиите, а вълчата миризма му действаше едва ли не като земетресение или неудържим порой. Когато хищниците се втурнали към двора, то се скрило в хамбара през отвор, голям, колкото да се провере едва пор. Не искало да излезе оттам и на другия ден, толкова се било уплашило.

Цялото село се вдигна на крак, хората се събраха при Можко, сякаш беше празник, и всеки искаше да узнае подробности. Всъщност никой не беше видял нищо, само Сопканя, която вечно знаеше повече от останалите, цветисто разказваше, как без малко три страшни звяра щели да я разкъсат, ако там случайно не се бил появил мелничарят. А той е такъв грубиян, че и такива зверове се боят от него. Тълпата бе завладяна от двояко чувство. От една страна, хората се учудваха на смелостта на глутницата, която без малко да нахлуе в църквата (докъде само щяхме да я докараме!), а от друга, очевидно злорадстваха, че разбойниците си бяха избрали точно дома на горския пазач, прочут стрелец и ловец. Присмехулните им погледи сякаш казваха: я да те видим сега какво ще направиш!

Бисаха разбираше всичко, познаваше добре своите съселяни и едва не потъна в земята от срам. Гневът на душата му нарастваше. Точно на него ли да се случи! „Ще им покажа аз на тях, ще видят те!“ — беснееше Бисаха. До обяд се приготви: облече си топли дрехи, взе хляб и сланина, не забрави да сложи и ракия, грабна пушката и достатъчно патрони — бренокета, — но най-важни бяха снегоходките, тези, най-новите, със здравите върви. После тръгна към Хорбок по вълчата следа, която ясно водеше по селската пътека чак до Малиново.

Дълго мисли дали да не вземе куче. Самият той никога досега не бе имал, все се канеше да си намери някой чистокръвен фарбиар. Сега май трябваше да вземе от някого, може би от лесничея Върга — неговата хрътка беше добра, намираше следата и в дълбоките преспи, където снегът я беше вече затрупал. Реши да тръгне сам, защото такава гонка трудно се издържа и можеше да принесе повече вреда, отколкото полза. Току-виж разкрила на глутницата, че са по петите ѝ — вълците ще хукнат някъде към Халич и целта на похода отива по дяволите.

Отначало вървеше без снегоходките, защото виелица беше отвяла снега по пътеката. Всичко беше затрупано, само в малинака стърчаха няколко издънки. Скоро разбра защо хищниците се бяха осмелили да нападнат селото — като се изкачваше нагоре по склона, докъдето виждаха очите му, не забеляза нито една следа, дори от сойка или мишка; никаква растителност, навсякъде се белееше само сняг. Безкрайната пустош се ширеше нататък между дърветата, величествена и страшна, бъдеща респект и у такава силна натура, каквата беше този млад смелчага. Дълбокият сняг на Карпатите сякаш беше погълнал и вълците.

Бисаха се надяваше, че глутницата ще спре в Скалки. Не се съмняваше, че ще я настигне до някогашното животинско гробище. Старите вълци, веднага щом се наситеха, хукваха с пълни стомаси колкото се може по-далеч от селата, като че ли разбираха каква нечувана поразия са извършили. Човекът не е звяр, но неумолимите си врагове унищожават от разстояние и никога няма да остави безнаказано такъв грабеж. Още от дете горският пазач беше слушал през дългите зимни вечери най-невероятни неща за вълците. Човек, който през живота си върши жестокости, след като умре, се превръща във вълк. Такъв хищник най-често става водач на глутница и тъй като душата му е безжалостна, той продължава злодеянията си. Каещият се грешник получава изкупление само когато вълкът, в който се е превъплътил, бъде убит от човешка ръка. Дори военната служба не успя да изкорени суеверието в душата на Бисаха — той вярваше, че вълк, стигнал с дружината си чак в центъра на селото, не е обикновен звяр, а прокълнат. И този трябваше да е такъв, щом не спря в Скалки. Глутницата отмина каменното скривалище, без да забави ход, пресече хребета и навлезе в старата букова гора.

Сега по билото на Хорбок се точеше плавна линия, малко тясна, но права като следа от удар с камшик. Бисаха започна да затъва в снега, спря се до едно повалено дърво, седна и сложи снегоходките — заприличаха му на ракети за тенис, каквито бе виждал по градските игрища, само че без дръжки. Внимателно ги пристегна, пътят бе дълъг и ходенето ще стане още по-уморително. След това основно прегледа пушката си, с която можеше да застреля и слон. Беше я напълнил още на излизане от село и въпреки че там беше взел всички мерки, той пак изпробва оръжието — не биваше да разчита на случайността. После

застъпва бодро, с по-свободна крачка. Краката му се движеха в неизменен ритъм подобно на махало на часовник, защото само тъй можеше да преодолее този дълъг поход.

Крачеше привидно бавно, но човек от равнината не би достигнал това темпо дори и през лятото върху твърда земя. В короните на буковете не се виждаше нито едно листенце, вихрите бяха отвели дори и шушулките с гъсеници. Тези дървета му приличаха на голите великани, които според светото писание господ хвърлил от небесните висини долу в пропастта. Сега те стояха тук на тълпи подобно нашествие от безнадеждни хора и простираха ръце към небето, което заради своя бунт бяха изгубили завинаги. Бисаха гладеше очарован. Никога досега не си ги беше представял така, не предполагаше, че под лятната красота се крие подобно вълшебство. Мина му през ума дали пък тези великани не бяха откраднали и взели под своя защита глутницата вълци. Не, държаха се безпристрастно. Следите в девствената гора упорито водеха нагоре и бяха тъй ясни, че и слепец не би се отклонил от пътя.

Цареше гробна тишина, а може би беше още по-тихо. Нима някой познаваше тази глухота? От хората, с които беше служил в града, никой нямаше представа за нея и когато им разказваше понякога за високите, покрити със сняг равнини в Карпатите, гледаха го недоверчиво и не му вярваха. Пък и тъй си беше — който не е бил зиме из тия планини, имаше право да се съмнява. В буковите гори дори и през лятото е сравнително тихо, а сега не се обаждаше ни едно птиченце. Къде са тези песнопойци, къде са синигерите с черни шапчици, къде са кълвачите, къде се дянаха всички пернати обитатели на гората — нима са измрели? Мъчи ги студът, бедничките, мръзнат. Изпокрили са се из дърветата, между цепнатините. Неведнъж ги беше намирал там, товарейки шейната с дърва, — измръзнали, безжизнени. Нима сега им беше до песни!

Бисаха наблюдаваше гората, но целият се беше съсредоточил напред по посока на тясната черта и следите върху нея — нищо друго сега не го интересуваше. Трябваше на всяка цена да настигне разбойниците и да си разчисти сметките с тях. Нека разберат, сган такава, каква я свършиха и кого се осмелиха да направят за смях. Всичко вървеше превъзходно. Мрачното и натъжено слънце се показваше над развълнувания хоризонт на гората като догарящ огън.

Не топлеше, но цветното сияние, което хвърляше върху снежните дюни, чак ослепяваше. То създаваше настроение. След нощната виелица се показва по-приветливото лице на зимата. Вятърът стихна, но запази посоката си. Духаше все отгоре, откъм високите равнини, така че хищниците не можеха дори да предположат, че някой е навлязъл в техния район и ги преследва.

Когато се изкачи на равнината, приближаваше пладне. Тъкмо до плевнята при схлупената Стецуникова колиба билото на Хорбок се сливаше с главния пояс, наричан в по-ниската част Хорб. Никой от потомството на покойния Стецунич не се погрижи за старото му сено. Насъбрано на куп, то стоеше там между четири кола за голяма радост на ловците и хората из гората, пък и на младите, които идваха при кошарите за сирене. Имаше къде да си полежи човек. У Бисаха обаче то не събуди подобно желание. Той разчисти снега от дънера на едно дърво близо до плевника, седна, извади на коленете си кесия с тютюн и хартия и сви цигара. Измъкна запалката, спомен от военната служба, и се приготви да щракне. Спря се и пак провери откъде духа вятърът. След като се увери, че димът не може да го издаде, внимателно запуши и спокойно гледаше как синкавият дим се връща обратно към Хорбок. Опрял гръб на колибата, той всмукваше от цигарата бавно и с почивки. Време беше да хапне нещо, но не усещаше глад. Чак след като се надигна да продължи пътя си, измъкна бутилката с ракия и отпи. „За сгряване“ — усмихна се той, — защото и без нея му бе горещо.

Районът на вълците пресичаше напреко седловината на Хорбок и продължаваше на изток към противоположната част на равнината. „Аха, знам вече някъде са се запътили тия обесници“. Сети се за Мечата долина в края на Скална панва. В каньона, зад завесата на водопада, имало скрита меча бърлога — оттам дошло и името на долината. Премина потока, в чиито води лете скачаше пъстърва; по речното корито, затрупано сега от дебели преспи сняг, нямаше никакви следи. Дюните горе на равнината се бяха втвърдили и издържаха тежестта на човек — можеше да свали снегоходките и да продължи без тях. Чувстваше се така удобно, че почти се затича. В буковата гора обаче отново трябваше да ги сложи, защото затънал в сняг до коленете, далеч не би отишъл.

Бисаха стигна клековата зона и не можеше да се начуди, че и тя беше засипана от дебел слой сняг. Стъпваше леко, но напредваше по-

предпазливо, защото вече се виждаше поляната на Скална панва. Стволите тук не напомняха шествие. Растителността беше остаряла и почти по всяко второ дърво личаха следи от вихрушки. Ако пък бъде шествие, то ще е само от просяци, застанали на някой път, където стават чудеса.

Постепенно пред очите му се разкриваше панорамата на Панва. Свали от рамо пушката, провери предпазителя и стисна приклада така, че всеки миг да е готов за стрелба. Пристъпваше от крак на крак, старайки се да не предизвика и най-незначителния шум. Наблюдаваше, без да мигне, мястото, където се губеше краят на Мечата долина, — и сянка да беше се мярнала, щеше да стреля. Посегна към джоба си и се увери, че останалите патрони бяха там. Почти на всяка крачка се спираше и душеше като куче.

Голяма беше изненадата му, когато достигна средата на поляната и заслиза към долния край на склона. Следата не отиваше към Мечата долина, а водеше през средата на Панва още по на изток. Ах, проклети зверове, чумата да ви тръшне! Подгонил ги е страхът и до Скалки вече едва ли ще се върнат. Няма съмнение, че са се запътили към селата от другата страна на равнината. Там хората не са чули за тях и те ще могат да задигнат още нещо. Чудеше се да продължава ли или да се връща. Погледна към небето — слънцето е още високо, ще повърви още малко, пък после ще се връща, за да не го завари тук нощта.

Не след дълго пред очите му се откри горска поляна — между едри камъни стърчаха повалени и прекършени от бури дървета. Някои бяха изтръгнати из корен и сега там растяха само бурени и тръни. Между чукарите, които и преспите бяха безсилни да затрупат, се мярна нещо черно. Бисаха в миг залегна и запълзя встрани, за да се прикрие. После бързо се промъкна до един голям камък, облегна се на него и се приготви за стрелба. Дали да изчака още малко?

Решението дойде от само себе си — показва се едър кучешки гръб. За секунди се прицели и... тряс! Трупът падна като отсечен. Отново изстрел, вълците се разбягаха уплашено. Изстрелите свистяха в студения въздух като камшик. Отново зареди и продължи стрелбата. Настъпи паника, хищниците се разбягаха, а Бисаха косеше наред. В момент на затишие глутницата се събра и препусна надолу из поляната, съпроводена от куршумен дъжд. Бисаха забеляза един, който се влачеше по снега, стреля и го довърши.

Постоя още малко в удобното си скривалище. После със заредена пушка излезе на поляната. Преброи убитите — точно до чуките лежаха два и още потреперваха, малко по-нататък беше проснат трети, след него вече, към долния край — четвърти, този по който стреля повторно. Погледна към гората, където се изгуби глутницата. Нищо чудно и там да лежеше още някой прострелян звяр, тъй като Бисаха стреляше след тях без прекъсване и имаше точно око. Само единият от вълците беше по-стар, другите бяха на около година и половина, а последният едва ли имаше и толкова.

Бисаха свали овчия си калпак и се почеса по главата. Сега не може да ги измъкне, ще го завари нощта. На този студ кожата няма да се повреди, ще почака. И той започна да събира плячката на едно място между камънаците, като ги затрупваше със сняг. Съобрази, наведе се и на всички им отрязва ушите, мушна ги в раницата за доказателство. Чак след това натрупа отгоре им могила сняг. Изморен, Бисаха седна на един камък и отново запали цигара. Както си пушеше спокойно, вдигна очи към небето. Заоблачаваше се. Откъм планината Попад насам към гората идваше тъмен облак. „Божичко!“ — въздъхна Бисаха. Скоро се окопоти и забърза по обратния път. Лошо, идваше буря!

Когато изкачваше хълма към Скална панва, още повече ускори крачките си. „Дано стигна Стецуничовия плевник, по него ще се ориентирам, а може и там да се приютя.“ Промяната на времето в планината става бързо. Докато изминат част от пътя, тъмна завеса покри небосвода. Настъпи непрогледен мрак, в който просветваха само белите петънца на падащия сняг. Отначало изглеждаше, че всичко ще мине спокойно, но скоро излезе вятър. Започна да вие и стене в короните на буковете; в такова време някой клон или пък падащо дърво като нищо могат да пребият човека.

Стисна зъби и забърза право нагоре, по памет, защото не виждаше нищо. Стъпваше като машина, без да се задъхва, сякаш сърцето му беше от стомана, а гърдите му се издуваха като ковашки мехове. Дърветата оредяха и той разбра, че приближаваше Скална панва. „След час съм в плевника — зарадва се Бисаха, — а после по билото на Хорбок и слепешката ще стигна в село.“ Измина цял час, но гората не свършваше. Пътят се превърна в мъчение, гората израстваше сред високи, едри камънаци, дебнещи ловеца като капани. Бисаха

затъваше до колене, а на места чак до пояс. В тия преспи и снегоходките не му помагаха, но той продължаваше да върви.

Измина час, два, течеше третият. И нито едно равно място, наоколо само сняг и дървета. Вилицата се усили, забръска сняг право в лицето му и той запристъпя като слепец. Вечерта настъпи и всичко потъна в тъмнина. Закатери се наслуки по склона и имаше чувство, че върви в правилната посока, но отдавна вече не беше сигурен. Стигна до някаква огромна камара изкоренени дървета. Няколко бука се бяха кръстосали и образуваха такъв висок покрив, че и снегът не беше успял да го затрупа. Тук ще прекара нощта, какво да се прави. Сети се, че въкъщи имаше силно електрическо фенерче, но каква полза от това. Вместо него извади бутилката и порядъчно си пийна. До един пън напипа трески. Начупи ги колкото може по-дребно, грабна шепа от най-тънките и ги запали на завет до едно от дърветата. Постепенно се разгоряха и лумна огън. Разнесе се топлина и убежището се превърна в уютна стаичка.

Времето, сякаш за да принуди ловеца да станува там, изведнъж се оправи. Вятърът се успокои, почти престана да вали. Да продължи ли или не? Месецът изгрываше чак след полунощ, иначе в тъмнината и дланта пред очите си не можеш да видиш, камо ли да търсиш пътя през този непроходим лес. Има храна, ракия, а дърва колкото щещ, защо да рискува?

Бисаха остана. Започна да се приготвя за нощта. Сложи в огъня две изгнили дървета и ги затисна с камъни — така ще горят бавно чак до сутринта. На една тресчица забодее къс сланина и си отрязва две парчета от вкусния черен хляб. Започна да пече сланината, от нея се стичаше право върху резените апетитна мазнина. Бисаха дъвчеше бавно и би се чувствал като в рая, ако в село не го чакаха. Жена му много ще се притесни, ще си помисли, че вълците са го изяли или пък някое дърво го е премазало по време на бурята. Пък и какво ли не се случва в гората. Уби четири вълка, с което никой в този край не може да се похвали. А за такова щастие все пак трябва да се заплати с нещо.

Вятърът съвсем утихна. Опрял глава о едно дърво, Бисаха заспиваше. Успя само да чуе как наблизко се обади сова — все пак не е толкова пусто. Щом тук може да има такава птица, трябва да се приравни с нея и горският пазач Бисаха!

Този ден мъжете от село отиваха да разтоварят трупи към Рубцов. Целият септември сякоха дърва и бяха натрупали много кубици. Пред мелницата шейната спря:

— Хвала на бога! — поздравиха дърварите.

„Аха, ракия им се иска“ — помисли мелничарят и запелтечи на глас:

— Хвала навеки! Къде отивате, християни, за шишарки ли?

— Целият си изцапан с брашно, човече, шишарки и у вас колкото щеш, я виж кравите как са ги навъртели из твоята градина, ха, ха! Можко ти изпраца гвоздеите, които си поръчал. Вчера ги докара от града. Ти защо не дойдеш да ги вземеш? Лежиш си тук на топло, а в село вълците се разхождат, едва не изядоха кмета.

— Да, ама като си разтъркахте очите, вълците станали кучета — смееше се мелничарят, при което дори веднъж не се запъна, и наливаше ракия в чашките. — Пийнете за здраве и гледайте да не ви удари в главата, че съм я пекъл от змийски яйца.

Мъжете се спогледаха — мелничарят още нищо не беше чул!

— Ама ти не знаеш ли, че снощи вълци нападناха селото? Промъкнали се от Малиново зад хармана. И на кого мислиш отишли на гости? Избрали си точно нашия знаменит горски пазач Бисаха, а кучето на кмета побесня от тази работа. Но шегата настрана, щом хищниците се осмеляват да слязат чак в селото, лошо става. А ти си сам, тъй че внимавай! Бисаха е извън себе си от гняв и вече е по следите на глутницата.

След като шейните заминаха, мелничарят дълбоко се замисли. Ще стане май като преди години, когато една вълча тройка се спусна едва ли не в самия Сопкан и хората не смееха да излязат от страх на двора. Не, така повече не може, ще трябва и той да се намеси. Бисаха сам каква ли ще я свърши, а надменността му пред вълците ще се стопи. Всички ловци трябва да се вдигнат, да ги обкръжат, а такава работа трябва да се обмисли и подготви. Марко обиколи двора, погледна прасето и вратата на малкия свинарник. „Ще сложа железа“ — реши той.

Можеше да крои планове чак до вечерта, но от опит знаеше, че от това няма полза. „Ако не са болни, ако не ги хване бяс или краста, вълците няма да се върнат в село така скоро — ще опитат първо на друго място. Май не са изгубили разум, защото иначе не биха се

задоволили с една овца, а щяха да издушат всички в кошарата. Само болният вълк губи предпазливост и не познава граници. Но хайка трябва да направим, защото свирепата глутница няма да ни остави на мира.“

На другия ден, като правеше нещо из мелницата, Марко, погълнат от вчерашните новини, неволно съставяше планове — как да унищожат вълците, кои да участват и т.н. Ще тръгнат още в полунощ, за да бъдат на върха преди зазоряване, и ще пипнат разбойниците още същия ден. Най-добре ще бъде да падне нов сняг, по пресните следи се чете като от книга, веднага се разбира откъде е дошла глутницата, накъде се е запътила, къде е останала и как може да се надхитри. Никой не познаваше така добре вълците, както покойният Сопко, съседът — на колко им беше видял сметката. „Само от него можеше да научи човек нещо, а кой друг бе ходил с него на лов, ако не аз? Ще се посъветвам с него“ — въодушеви се Марко.

Денят беше слънчев — на тази червеникава светлина мелницата заприлича на къщичка от медени питки — само към пладне над конусовидния връх на Менчелик се зададе тъмен облак. „Като че ли идва нещо“ — гледаше нагоре с безпокойство Марко. Привечер отново се изясни, над бърдото светна едра звезда. И след като си легна, грижите не го напуснаха. Пушеше и премисляше, докато най-сетне задряма. Остави настрана лулата, за да не подпали къщата, и мушна глава под тежката вълнена завивка. В същия миг на двора се чу някакъв шум.

Измъкна се като змия, хвана секирата, която бе на лавицата до печката, тихичко влезе в килера, нахлузи ботушите и метна сетрето на гърба си. Вдигна резето, отвори вратата и подаде глава навън. Човешки гласове! Сега, посред нощ! Какво се е случило? Позна кмета и онзи от общинския съвет, заместника му. Искаше да викне какво ги е прихванало, та са тръгнали толкова късно, но от вълнение не можеше да продума, а само мърдаше устни като риба.

— Не се плаши, Марко, идваме при тебе за съвет. Сигурно знаеш какво сториха вълците. Мишо тръгна след тях още сутринта и досега никакъв го няма. Страхуваме се за него, а пък Хафийка, жена му, не можеш да я утешиш. Знаем, че на вълците ти си майстор. Какво да правим?

— Влезте вътре, тук ще замръзнем — промърмори Марко. След като влязоха и седнаха, той бе вече спокоен и съвсем свързано каза: — Мислих за това. Трябва да направим хайка, голям ловен поход, ще съберем всички ловци от околността, защото всяко село е застрашено.

— Сега не става дума за вълците, а за Бисаха.

— А Бисаха да не е отишъл на разходка? Нали е при тях!

— Трябва веднага да се тръгне след него. Ти би ли отишъл? Кой искаш да дойде с теб?

— Ама веднага ли? Нощ е. В такава тъмница никой нищо няма да свърши. И как сега ще разбудите цялото село?

— А ти какво ще кажеш?

Марко не отговори, мълчаливо премисляше. „Имат право, туй е човешки живот. Ако стане там нещо, може да замръзне. Вълците не са котенца, като са гладни, хвърлят се и върху въоръжен човек. Прав е кметът, няма какво да се колебаят, всяка минута може да се окаже гибелна за Бисаха.“

— Вижте какво, точно сега няма смисъл да се тръгва. Аз утре ще стана рано, още преди разсъмване. Ще си взема и електрическото фенерче, за да не изгубя следите. Сам ще се оправя. А сега ме оставете да поспя.

Марко тръгна веднага щом закукурига петелът. Леко и топло облечен, с немска пушка от войната и достатъчно патрони в джоба, той вървеше по Мишовите следи. Месецът, преполовена златна пита, се смъкна над хоризонта и пръсна сенки по снежните вълни. В този мрак следите по билото приличаха на дълга тъмна лента. Мина покрай животинското гробище и се отправи към Скалки. „Лошо става, ако следата там се отклони, от Скалки по туй време Бисаха да се е прибрал в село и на ръце.“ Следите обаче продължаваха навътре в гората, по билото на Хорбок.

Когато Марко стигна до Стецуничовия плевник, беше започнало да се развиделява. Златистото сияние на месеца се смесваше с мъглявината на настъпващото утро. Нататък следата се губеше, чак дотук бе стигнала вчерашната виелица. Тук-там още личаха вдлъбнатини от снегоходки и за Марко това беше предостатъчно. Гората зад седловината на Хорбок се оказа ново препятствие — затънал до колене, на всяка трета или четвърта крачка той падаше в снега. „Господи, дано тия зверове не са се спуснали към Попад или до

Халич. Хищниците явно са здрави, иначе не биха стигнали до Мечата долина — вървели са точно направо.“ Усети глад, но преодоля това чувство и продължи пътя си. Сега вървеше по-бавно, на места следите съвсем се губеха и често трябваше да се ориентира по памет, повече по нюх, отколкото по дирята.

Стигна долната поляна между каменните стълбове. Обзе го недоумение. И от най-дребни белези се виждаше, че оттук е минавано неведнъж — следите бяха на десетина Мишовци. „Света богородице!“ — вцепени се той. Беше забелязал снежна могила и въображението му моментално нарисова замръзнал човек, засипан от снега. С туптящо сърце наближи купа и го разрови. От изненада прехапа устни: Вълк! И не един! Два, три... Все пак тоя негодник не може да е избил цялата глутница! Четири! Да не би да са отровени или пък да са измрели от някоя страшна болест.

Разбра, че са убити от ловна пушка, стрелял е точно, дяволски мъж! Това съвсем го сломи, въздъхна дълбоко — както ненавиждаше своя съперник, така и не можеше да оспори неговото величие. Та това е новият Сопко! Чак се сгърби пред тази нова истина. Четири вълка наведнъж, и то сам, това още никога не беше се случвало. Има да се разказва този случай поне сто години.

Но къде е Бисаха?

Напразно Марко диреше наоколо, човешките следи свършваха тук. В купчината сняг лежаха само мъртвите вълци. Значи Бисаха е тръгнал обратно по същия път. Няма що, ще се върне и той. Премина от долината към Скална панва и оттам навлезе в гората. Чак тогава забеляза това, което в утринния здрач му се беше изплъзнало. На едно място следите се раздвояваха — човешките отиваха косо нагоре, вляво, като че ли сочеха конусовидния връх на Менчелик. Какво го е прихванало, та се е отклонил? Веднага разбра, че е излишно да си задава този въпрос — тук ловецът е бил оставен на произвола на виелицата и мрака. „Я виж ти, хотел, почти като в града“ — Марко беше открил убежището на Бисаха. В скритото, уютно място под покрива от изкоренени букови дървета още миришеше на пушек и сланина. Носеше се дъх на ракия. „Селото умира от страх, кметът и заместникът му викат на помощ всички светии и вдигат от сън мирните хора, а в това време той си хапвал и пийвал, славният му

ловец! Че мен да не ме вземат за оня, лудия Лайкун? Тъй си е, аз съм Мишо, а не Бисаха! Аз съм шантав, не той!“

После тежко закрачи към селото. Без всякакъв интерес забеляза, че при Стацуничовия плевник към неговите сутрешни стъпки се беше присъединила нова следа от Менчелик. Победоносно се завръщаше горският пазач, сега вече герой, зет на кмета и подофицер от запаса — Михаил Бисаха. Сега ще има да приема овации от всички!

На старото животинско гробище мелничарят се отклони от пътеката и се спусна в село откъм другата страна. После заобиколи хармана и без никой да го забележи, дори и лудата Сопканя, крадешком запълзя към колибите при Рачия поток. Шмугна се вкъщи като мишка, заключи вратата след себе си и се пъхна в леглото, да си навакса съня.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.